

Titulació	Tipus	Curs
2500001 Gestió de Ciutats Intel·ligents i Sostenibles	OB	2

Professor/a de contacte

Nom: Aina Pedret Santos

Correu electrònic: aina.pedret@uab.cat

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

Requisit mínim:

Comprensió de la llengua catalana i expressió i escriptura en llengua catalana o castellana. L'assignatura té una fort component d'avaluació de participació i exposició oral, per tant és un requisit tenir un bon nivell d'expressió i escriptura en català o castellà.

Objectius

L'assignatura representa un pas més en la formació de l'alumnat en temes de geografia i dinàmiques urbanes. Neix amb la voluntat d'aprofundir en alguns dels continguts introduïts a les assignatures de 1r Curs 'Introducció a la ciutat contemporània' i 'Demografia, societat i economia', així com de tractar-ne de nous.

La matèria proporcionarà a l'alumnat elements per a la comprensió i l'anàlisi de les dinàmiques del procés d'urbanització. La temàtica serà abordada des de dos punts de vista, corresponents a diversos nivells d'escala: el sistema urbà i la morfologia urbana, interrelacionats a través del concepte de xarxa.

Aquests són els grans eixos sobre els quals s'estructura l'assignatura:

- Definició i delimitació de la ciutat a través dels diversos mètodes disponibles: institucional, morfològic, funcional, estructura econòmica, jerarquia dels serveis, formes de vida, etc.
- Morfologia urbana: les trames urbanes i els seus elements constitutius.
- Renda del sòl urbà, com a element essencial per a la configuració dels espais urbans i com a condicionant de l'economia i la societat urbana, inclosa la distribució dels grups socials sobre el territori.
- Resiliència urbana. Reptes del procés d'urbanització i aproximacions innovadores.
- Sistemes urbans. Integració, interrelació i interdependència als diversos nivells d'escala: metropolitana, regional, continental i planetària.

Competències

- Analitzar i modelitzar les dinàmiques urbanes i territorials a partir d'instruments metodològics d'anàlisi qualitativa i quantitativa.
- Demostrar creativitat, iniciativa i sensibilitat envers els temes socials i mediambientals.
- Distingir i analitzar les polítiques governamentals i de gestió de les ciutats en els diferents camps del desenvolupament urbà, i dominar particularment metodologies de participació ciutadana.
- Identificar i interpretar els reptes socials, econòmics, tecnològics i de sostenibilitat que es plantegen en diferents àmbits com en urbanisme, infraestructures, mobilitat, economies urbanes, serveis i equipaments, diversitat cultural i desigualtats socials, recursos energètics i naturals, residus, etc.
- Identificar i utilitzar diferents fonts, models i bases de dades d'informació generada per l'activitat urbana, així com els seus principis de funcionament, polítiques d'accés i estàndards.
- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
- Treballar cooperativament en entorns complexos o incerts i amb recursos limitats, en un context multidisciplinari, assumint i respectant el rol dels diferents membres de l'equip.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar i comprendre processos socials i territorials.
2. Conèixer els instruments institucionals de govern i regulació.
3. Conèixer la relació entre les dinàmiques urbanes a diverses escales (municipal, metropolitana, regional, estatal, continental, planetària).
4. Demostrar creativitat, iniciativa i sensibilitat envers els temes socials i mediambientals.
5. Descriure dinàmiques urbanes i territorials a diverses escales.
6. Diferenciar els mecanismes institucionals i normatius per al govern de les ciutats, les xarxes tecnològiques i els serveis.
7. Integrar conceptes teòrics procedents de camps científics diversos a la descripció, l'anàlisi i la modelització de les dinàmiques urbanes.
8. Modelitzar fenòmens i dinàmiques urbanes.
9. Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
10. Treballar cooperativament en entorns complexos o incerts i amb recursos limitats, en un context multidisciplinari, assumint i respectant el rol dels diferents membres de l'equip.
11. Utilitzar fonts estadístiques, bibliogràfiques, normatives i cartogràfiques i informació georeferenciada, així com mètodes i tècniques per a l'anàlisi i la modelització de la relació entre les dinàmiques urbanes, en el desenvolupament de les xarxes tecnològiques i de serveis urbans.

Continguts

Durant el curs es treballarà en base a aquest programa general:

1. Definició i delimitació de la ciutat.
2. Morfologia urbana: les trames urbanes i els seus elements constitutius.
3. La renda del sòl, segregació i **gentrificació**.
4. Resiliència urbana. Reptes urbans i aproximacions innovadores.
5. Sistemes urbans i governança: integració, interrelació i interdependència en un sistema multiescalar.

A l'inici del curs es proporcionarà el programa detallat per sessions.

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes pràctiques dirigides	9	0,36	
Classes teòriques dirigides	23	0,92	
Treball de camp	9	0,36	
Tipus: Supervisades			
Tutories individuals o en grups reduïts	5	0,2	
Tipus: Autònomes			
Lectures i preparació proves escrites	30	1,2	
Realització de la memòria de sortides de camp	9	0,36	
Realització del pòster de recerca	25	1	

El curs tindrà una durada d'unes 13 setmanes, a raó de 3 hores setmanals (més 2-3 sortides de camp a realitzar)

A continuació es resumeixen els diferents tipus d'activitat docent:

- Sessions teòriques: Obeeixen a la clàssica articulació que el professor o professora presenta el contingut teòric a través d'un power point i contingut audiovisual. Es proposaran lectures i contingut audiovisual per a cada sessió i es fomentarà la participació a classe. Les sessions teòriques incorporaran 15 minuts a l'inici de classe per contestar un test d'avaluació de la sessió anterior.

- Sessions pràctiques: 1) Sessions sessions pràctiques relacionades amb el contingut teòric i basades en lectures i un debat estructurat, que caldrà preparar amb antelació i serà avaluable. i 2) sessions pràctiques dedicades a la preparació del pòster de recerca que l'alumnat ha de preparar al llarg del curs destinades a treballar directament en el pòster i es reforçarà el treball que l'alumnat ha de fer pel seu propi compte (resoldre dubtes i aprendre tècniques de preparació de pòsters científics).

- Sortides de camp. Es realitzaran 2-3 sortides de curs a l'interior de la Regió Metropolitana de Barcelona amb l'objectiu d'observar i analitzar sobre el terreny els conceptes teòrics tractats a l'assignatura.

S'utilitzarà el Moodle del Campus Virtual com a mitjà de comunicació entre el professorat i l'alumnat. En el Moodle del Campus Virtual s'inclouran els materials de l'assignatura: temari, sessions teòriques (ppt), instruccions per a les sessions pràctiques, guies per a l'elaboració del pòster de recerca i altres materials útils.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Elaboració i presentació d'un pòster de recerca	20%	9	0,36	1, 4, 5, 7, 8, 3, 11, 10
Examen teòric	40%	9	0,36	1, 4, 5, 6, 7, 8, 2, 3, 11
Participació activa a les sessions pràctiques a l'aula	10%	9	0,36	1, 4, 5, 6, 7, 3
Prova test setmanal	20%	4	0,16	1, 5, 6, 7, 8, 9, 2, 3
Sortides de camp i memòria	10%	9	0,36	1, 4, 5, 7, 8, 9, 3, 11

Sistema d'avaluació continuada. Aquesta assignatura/mòdul no preveu el sistema d'avaluació única

L'avaluació consta de 4 ítems principals:

- Contingut teòric:

- Hi haurà un test a cada inici de sessió teòrica de 15 minuts (20%)
- i dos examens parcials (40%)

- Pòster de recerca: 20%

- Memòria del treballs de camp: 10%

- Sessions pràctiques: 10%

- Examen del contingut teòric individual: Una prova tipus test a cada inici de sessió teòrica. L'objectiu de la prova és el de constatar si l'alumnat ha adquirit els coneixements teòrics que s'han impartit a les classes anteriors. Té caràcter acumulatiu (20%) . Dues proves de desenvolupament de qüestions teòriques i pràctiques al llarg del curs (40%). Si la mitjana obtinguda de totes les proves és un 5 o superior permetrà superar l'assignatura i no haver-se de presentar a l'examen final (data pre-fixada per la coordinació de grau). S'ha de superar el contingut teòric (5 o més) per fer mitjana amb la resta d'ítems. En cap cas es permetrà l'ús d'aparells de traducció durant les proves escrites, ni cap altre aparell electrònic.

- Realització d'un pòster de recerca en grup. L'alumnat, agrupats en grups de 4-5 persones, hauran d'analitzar en profunditat alguns dels temes proposats, que ells mateixos escolliran. S'haurà de triar la informació més significativa per plasmar-la al pòster, que hauran de presentar i defensar públicament. El resultat del pòster de recerca representarà el 20% de la nota del curs. La realització del pòster de recerca és obligatòria, tot i que no cal treure més d'un 5 per fer mitjana.

- Memòria del treballs de camp individual. Caldrà presentar una memòria de les sortides de camp, representen 10% de la nota. És obligatori el lliurament de la memòria, tot i que no cal treure més d'un 5 per fer mitjana.

- Participació individual a les sessions pràctiques es valoraran amb un 10% de la nota final.

Notes:

Suspens: Serà la nota d'aquelles persones que no obtinguin un 5 en les proves de contingut teòric (test setmanal + dos examens teòrics parcials)

No avaluable: En cas que no es faci cap lliurament, ni es faci cap examen, la nota corresponent serà un "no avaluable". En qualsevol altre cas, hi figurarà la nota corresponent.

Recuperació: L'alumnat que suspengui un o dos dels exàmens parcials s'hauran de presentar a l'examen final e la part corresponent (en data pre-fixada per la coordinació de grau). Pel que fa al pòster com a la memòria de pràctiques, es podran re-avaluar només una vegada en cas de suspens. La presentació del pòster no és re-avaluable

Còpia o plagi: Si alguna persona realitza alguna irregularitat en les activitats d'avaluació -còpia, plagi o d'altres- obtindrà per a l'esmentada activitat una qualificació de 0, sens perjudici d'altres accions que es puguin emprendre al respecte.

En el cas de persones que cursin l'assignatura per segon any (repetidores) es podran conservar les notes de les activitats pràctiques (pòster de recerca o memòria de pràctiques) sempre i quan hagin superat el 5.

Matrícula d'Honor: Les matrícules d'honor es concediran a les persones que obtinguin una nota final superior a 9, fins al 5% de l'alumnat matriculat segons ordre descendent denota final.

La revisió de les avaluacions es farà en el període indicat pel docent i a petició de la persona interessada a través de la revisió dels materials i la discussió.

Bibliografia

Abella, Martí (2004): Ciutat Vella. El centre històric reviscolat. Barcelona: Aula Barcelona.

Albet, A., i Benach, N. (2017). Gentrification as a Global Strategy: Neil Smith and Beyond. London i New York: Routledge.

Busquets, J. & Correa, F. (2007). Ciudades X formas: una nueva mirada hacia el proyecto urbanístico. Itàlia: Harvard University, Graduate School of Design, Nicolodi Editori

Benach, N. & Albet, A. (2018). "La gentrificación como una estrategia global". Papers: Regió Metropolitana de Barcelona: Territori, estratègies, planejament 60, pp. 17-23

Borja, Jordi (2010): Luces y sombras del Urbanismo de Barcelona. Barcelona: Editorial UOC.

Capel, H. (2002). La morfología de las ciudades. Tomo I: Sociedad, cultura y paisaje urbano (Vol. 37). Barcelona: Ediciones del Serbal.

Font, Joan; Blanco, Ismael (2003): Polis, la ciutat participativa. Participar en els municipis: qui, com i per què? Barcelona: Diputació de Barcelona.

Institut Metròpoli. (2018) . Revista papers. N.60 - Gentrificació i dret a la ciutat.
<https://www.institutmetropoli.cat/ca/revistapapers/n-60-gentrificacio-i-dret-a-la-ciutat/>

Institut Metròpoli. (2018) . Revista papers. N.61 - Governança metropolitana.
<https://www.institutmetropoli.cat/ca/revistapapers/n-60-gentrificacio-i-dret-a-la-ciutat/>
<https://www.institutmetropoli.cat/ca/revistapapers/n-61-governanca-metropolitana/>

Institut Metròpoli. (2018) . Revista papers. N. 58- Megaregions i desenvolupament urbà sostenible. factors estratègics per a l'Àrea metropolitana de Barcelona en el context europeu.
<https://www.institutmetropoli.cat/ca/revistapapers/n-58-megaregions-i-desenvolupament-urba-sostenible-factors->

López-Gay, A. (2017). Hacia un patrón territorial complejo de la movilidad residencial. El caso de la Región Metropolitana de Barcelona. Papers. Revista de Sociologia, 112(4), 793-823.

Nel-lo, O. (1998). "Los confines de la ciudad sin confines. Forma urbana y límites administrativos en la ciudad difusa". En Monclús, F.J. La ciudad dispersa. Barcelona: CCCB.

Nel-lo, O. & Mele, R. (2016). Cities in the 21st century. London-New York: Routledge.

Mitchell, B., & Franco, J. (2018). HOLC 'Redlining' maps: The persistent structure of segregation and economic inequality. Washington: National Community Reinvestment Coalition

Programari

Paquet bàsic d'ofimàtica i de forma complementària Sistemes d'Informació Geogràfica (MiraMon, Qgis...)

Llista d'idiomes

Nom	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(PAUL) Pràctiques d'aula	611	Català	segon quadrimestre	tarda
(PCAM) Pràctiques de camp	611	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(PCAM) Pràctiques de camp	612	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(PCAM) Pràctiques de camp	613	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(TE) Teoria	61	Català	segon quadrimestre	tarda